

Veoste piiriületus Eesti ja Venemaa vahelisel maismaapiiril

Riigikontrolli auditi esitlus Riigikogu riigieelarve
kontrolli komisjonis 22.03.2012

Auditi põhjus ja korraldus

- Pikad piiriületuse ootejärjekorrad –
 - kas järjekordi saaks lühendada piiriületuse parema korraldamisega meie pool piiri?
 - kas järjekordi saaks lühendada Eesti ja Vene ametivõimude ühistöös?
- Audit perioodil oktoober 2011-märts 2012
- Paralleelaudit Venemaa Kontrollikojaga
- Auditaruanne allkirjastatakse järgmisel nädalal
- Kahe auditorganisatsiooni ühise kokkuvõtliku dokumendi allkirjastamine Ivangorodis 29.märtsil

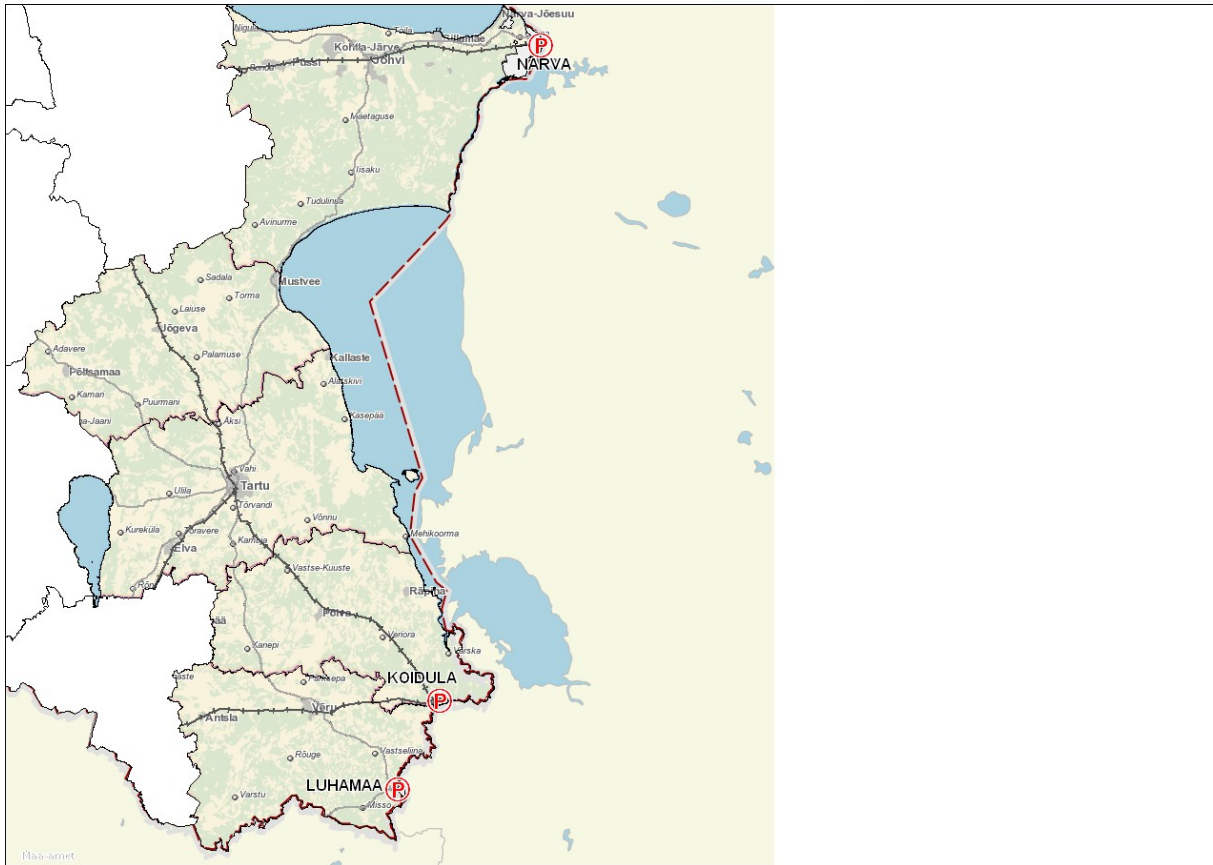
Auditi fookus

- Riigikontrolli audit korraldati eelkõige selleks, et püüda Venemaa Kontrollikoja kolleegide kaudu mõjutada Venemaa ametkondi teatud otsuseid tegema
- Riigikontroll poleks seda auditit teinud, kui Venemaa Kontrollikoda poleks samasisulist auditit teinud.
- Riigikontroll ei keskendunud Eesti tolli ja piirivalve tegevuse hindamisele, auditi fookuses olid küsimused, mis tuleks kahel riigil ühiselt lahendada. Sisuliselt me ei kontrollinud/hinnanud tolli- ja piirivalve töökorraldust

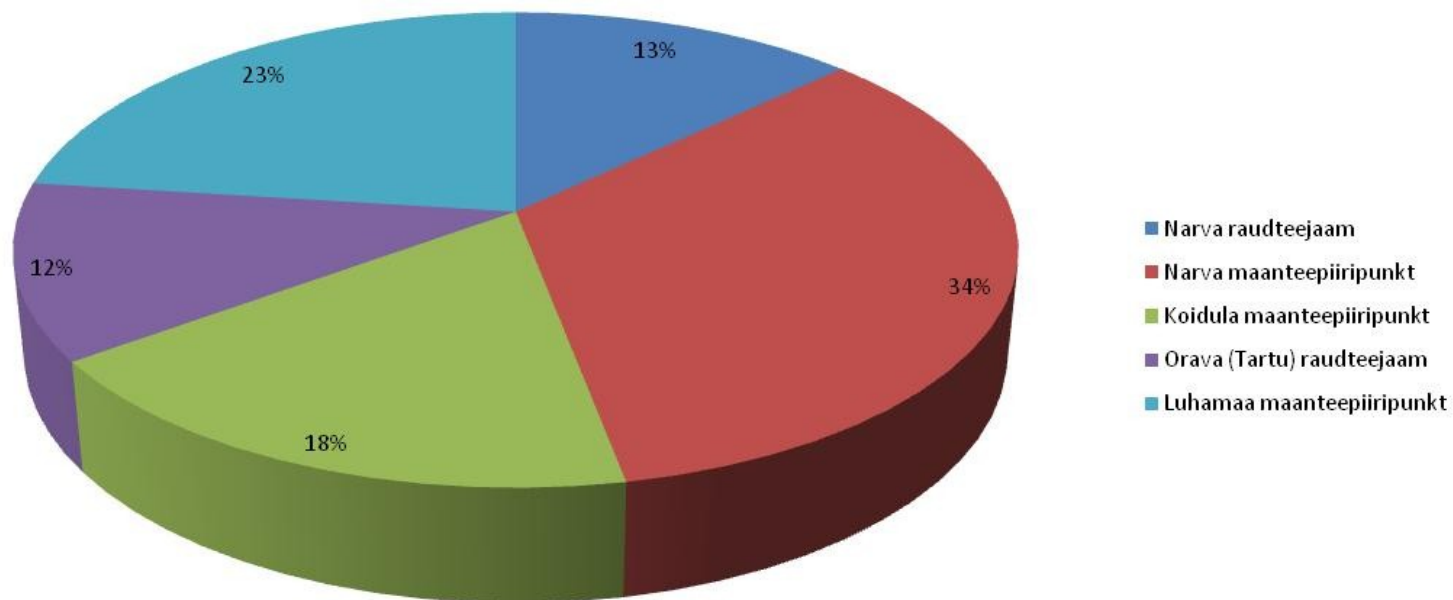
Neli põhiküsimust

- Üle Narva jõe uus sild
- Koidula piirijaama kaudu Venemaa suunas loomse päritoluga kaupade saatmine
- Raudteevedude mahu suurendamine (2006.aasta taseme taastamine)
- Tolli piiriülene koostöö

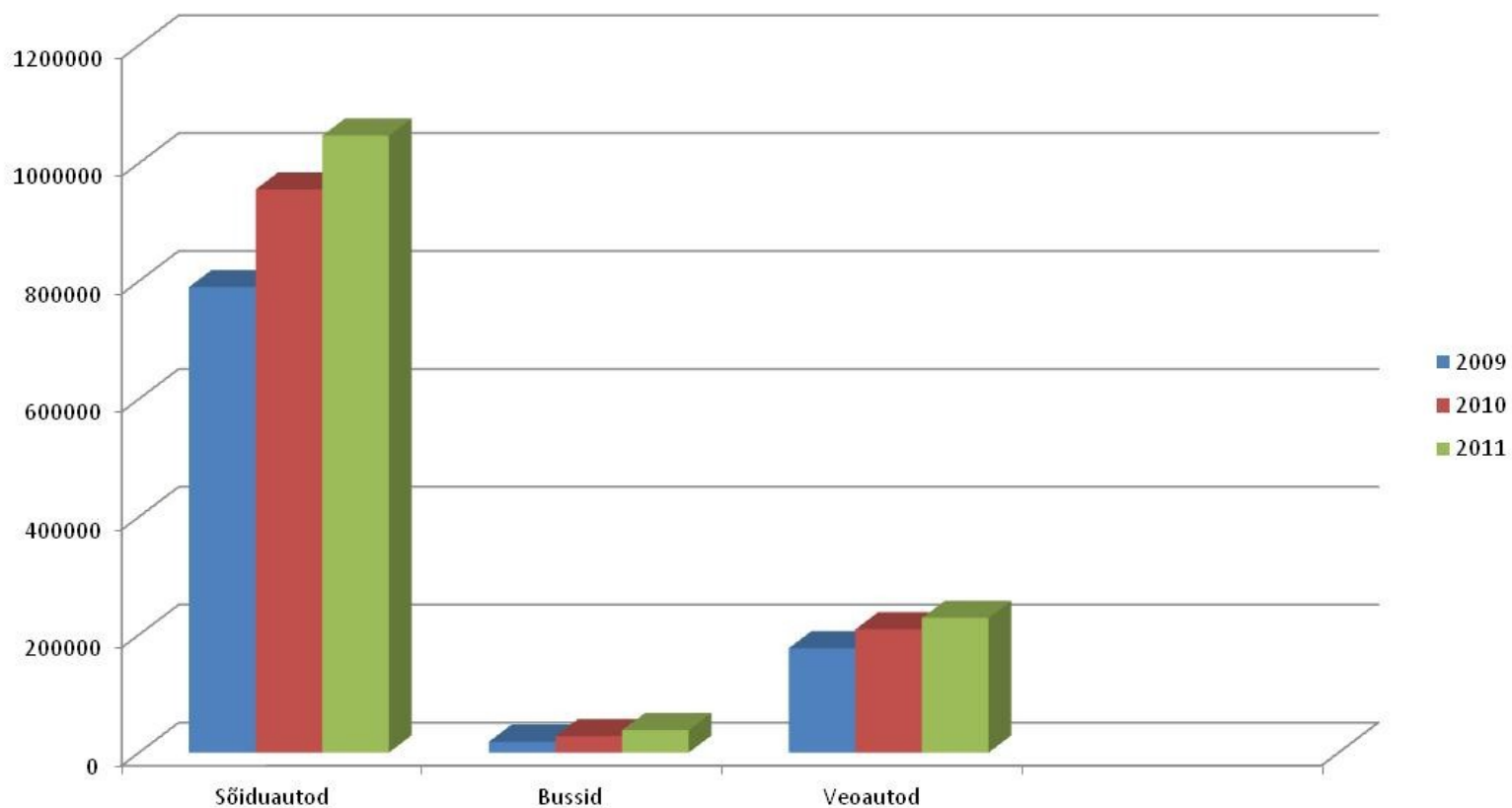
Maismaapiiripunktid

Enamus Venemaa-suunalistest veostest läbi Narva (2010.aasta andmed)

Veokite piiriületus kasvanud

Elektroonilise ootejärjekorra rakendamine alates 01.08.2011

- Järjekorrad maanteedel kadusid
- Sõidukijuhid teavad oma piiripunkti kutsumise eeldatavat aega
- Elektroonilise järjekorra rakendamine kaotas ootejärjekorra koha “müümise”, seeläbi ka mõneti ootejärjekordi lühendades. Kuid oluliselt ooteaeg ei lühenenud.

Eesti piiripunktide läbilaskevõime on piisav praeguste kaubavoogude teenindamiseks

- Võimalik teenindada 2 korda rohkem veoheid, töökohtade (töötajate) lisamisel rohkemgi
- Narva maanteepiiripunktis veokite teenindamise mahu kasvu piirab piiripunkti asukoht
- Sõiduautode, busside ja jalakäijate läbilaskepunkt Narvas rekonstrueeritakse
- Uus sild? Vene ametkonnad pole nõustunud ühisuuringu korraldamisega
- Ettepanek majandus- ja kommunikatsiooniministrile

Üle Narva jõe uus sild

Koidula jaam, 1

Koidula jaam, 2

- Veterinaarkontrolliks head tingimused, 630 m², kulutati 800 tuhat eurot
- Seni läbi selle jaama veterinaarkontrolli alla kuuluvad kaubad liikunud vaid Venemaa suunas
- Venemaa valitsuse 2011.aasta määrus 557 – Petseris veterinaarkontroll raudteel lõpetada pärast kaasaja tingimustele vastava kontrollpunkti rajamist raudteele Ivangorodis
- Ettepanek põllumajandusministrile

Raudteevedude mahu suurendamine

- Eesti raudtee infrastruktuur on võimeline Venemaa suunal läbi laskma praegusest kaks korda rohkem kaubaronge (nii oli see enne 2006. aastat). Eesti Raudtee AS on sellest huvitatud ja kaupade omanikud on sellest huvitatud
- Venemaa ametlik seisukoht – konteinereid ei peaks vedama autodega, vaid meritsi või raudteega.
- Rongidega kaupu vedades saaks pidurdada maanteepiiripunktide koormuse kasvu
- Venemaa Raudteed ei eralda Eesti Raudteele täiendavaid rongikoosseise
- Ettepanek majandus- ja kommunikatsiooniministrile

Tollialane koostöö

- Piirivalvuritel väga hea koostöö, piirivalve toimingud väga kiired
- Aeg piiril kulub tollikontrolliks ja –formaalsusteks
- Piirivalve koostöö tugineb valitsustevahelisele kokkuleppele, tollil sellist pole ja pole ka madalama taseme kokkuleppeid
- Vene tollitöötajail on keelatud omal initsiatiivil Eesti kolleegidega ametlikult suhelda, koha peal midagi ei otsustata, Moskvast pole soovitus antud
- Ettepanek MTA peadirektorile

Piiriülene kütuseäri

- Ligikaudu 4/5 sõiduautodest ületavad piiri autokütuse ostmiseks. Piiripunktiti olukord erinev, näiteks Koidulas 9/10. Narvas hinnanguliselt kolmandik bussidest.
- Kütuse Venemaalt ostmine on sõiduautode ja busside piiriületuste kasvu peamine põhjus.
- Autokütust tuuakse sõidukite paakides ka müügiks, mis on keelatud. Riik kaotab kümneid miljoneid eurosid (MTA on teinud arvestused). Organiseeritud piiriülene äri, kütust toovad Eestisse ka Venemaa elanikud
- MTA pole suutnud seda äri tõkestada või piirata. Kütuseäri lõppemisel väheneks järsult maanteepiiripunktide koormus
- Läti ja Leedu rakendasid sellest aastast täiendavad meetmed, meie RaM selles osas tõrjuv. Ettepanek ministrile

Piiriületuseks eelisõigust omavate isikute nimekiri

- 2010. aastal hakati Siseministeeriumis pidama piiriületuseks eelisõigust omavate isikute nimekirja. 2011. aastast tegeleb sellega PPA. 2011. aasta lõpus nimekirjas 888 inimest
- Nimekirja olemasolust polnud märget PPA veebilehel ja elektroonilise ootejärjekorra veebilehel
- Kirjalikke otsuseid nimekirja pidamise kohta ja kirjalikke protseduurireegleid polnud
- ERAA arvates olid nimekirjas ka bensiiniäriaga tegelenud inimesed. PPA teatas, et korrastas nimekirja selle aasta algul
- Riigikontrolli arvates on nimekirja pidamiseks vajalik täiendus riigipiiri seadusesse. Tegime märgukirja siseministrile.

Eesti ekspordi kasv

- Statistikaameti andmetel kasvas Eesti eksport 2010. aastal 35 protsenti, 2011. aastal 38 protsenti
- Eesti ekspordina näidatav summa sisaldab ka re-eksporti, st selliste kaupade maksumust, millele pole Eestis sentigi lisatud. SA arvestuste kohaselt oli Eesti koguekspordis 2011.aastal Eesti päritoluga kaupu vaid ligikaudu neljandik, aasta varem - kolmandik
- Lätis peab SA arvestust ka nn rahvusliku ekspordi kohta. Ettepanek MKM-le tellida vastavasisulise arvestuse pidamine ka Eestis

Tänan tähelepanu eest!

